

Bracke Remigius-Dominicus

Soldaat 2de klas

4^e legerafdeling - 8ste linieregiment

Zele 13 december 1893

Oudegem 26 september 1914

Remi wordt geboren te Zele op 13 december 1893 in het gezin van brouwersknecht Gustaaf Bracke (°Overmere) en Marie-Emilie De Meester (°Kalken). Het gezin woont in de Driesstraat nr. 10.

Militie

Remi leert de stiel van schrijnwerker en in de loop van de maand december 1912 geeft hij zich spontaan aan, zoals alle Zeelse jongens trouwens, voor de militie 1913. In de marge van het register noteert de militieambtenaar "8^e linie 1/1". Uit de gegevens blijkt dat zijn kennis verder reikt dan lezen en schrijven. Volgens de meetlat meet hij 1,715 m. Op 7 augustus 1913 wordt Remi als militiaan te Antwerpen ingelijfd om op 16 september 1913 over te gaan tot de actieve dienst met stamnummer 108/57498.

Volgens de gelaatsbeschrijving in het militiedossier heeft Remi een langwerpige gezicht met een bleke kleur. Zijn voorhoofd is middelmatig van afmetingen. Hij heeft lichte blauwe ogen en kastanjebruine haren en wenkbrauwen. Zijn neus is van gemiddelde grootte, terwijl zijn mond eerder klein van vorm wordt bevonden, met dunne lippen. Zijn kin vertoont een kuiltje.

1914

Op 1 augustus 1914 vervoegt hij zijn garnizoen te Laken. Hij blijft ingedeeld bij het 8ste linie, 1ste bataljon, 1ste compagnie. Zijn infanterieregiment maakt deel uit van de 4de legerdivisie, die te Namen is gevestigd. De 4^{de}

legerafdeling heeft bij het begin van de oorlog de opdracht om de vesting Namen te verdedigen.

In tegenstelling tot de moeilijke verovering van de vestiging Luik beslist de Duitse legerleiding Namen te verpletteren met artillerievuur en niet met behulp van infanteriegevechten. Op 15 augustus heeft de 8ste brigade, waar het 8ste linie deel uit van maakt, zijn positie te Andenne ingenomen. Vervolgens wordt ze, onder Duitse druk, verplicht zich terug te trekken naar Namen. Op de terugtocht worden de bruggen over de Maas opgeblazen en de tunnel van Scelles versperd. Vanaf 20 augustus 1914 starten de Duitsers volop met het beschieten van de fortengordel rond Namen. Volgens de legeranalen volgen de granaten van zwaar

kaliber zich om de 30 seconden op. Op 22 augustus wordt een eerste vijandelijke aanval afgeslagen. Een tweede succesje wordt geboekt op een Duitse aanval op het "Koninklijk bos". Op 23 augustus zijn echter alle stellingen tussen de forten verwoest en de forten vernield. Namen valt diezelfde dag. De 4de legerafdeling krijgt het bevel om zich onmiddellijk terug te trekken.

De terugtocht verloopt traag en moeizaam. De weg is versperd door de vele wagens die niet vooruit kunnen. De colonne wordt langs achter en op de flank door de Duitsers bestookt. Niettemin slaagt de 4de legerafdeling erin om aan de Duitsers te ontsnappen. In de nacht van 23 op 24 augustus bivakkeert Remi in de omgeving van Bioul. In de loop van de volgende dag marcheert hij door Mariembourg en Couvin. Op 25 augustus bereikt hij met zijn makkers Etignères en Auvillers om de dag nadien per trein te worden overgebracht van Liart naar Rouen. Later reizen ze van Rouen naar Le Havre. Hier scheept de 4de legerafdeling richting Oostende en Zeebrugge in. Op 5 september wordt de 4de legerafdeling te Kontich heringericht.

Toen Dendermonde op 17 september opnieuw door de Duitse 37de Brigade Landwehr onder vuur werd genomen, lag de 4de legerafdeling, met onder andere het 8de en 28ste linieregiment in reserve te Kontich. De afdeling kreeg het bevel om de 4^e Gemengde Brigade van de 1ste legerafdeling die voor Dendermonde lag te ondersteunen. Rond 13 uur verplaatste de 4de legerafdeling zich richting Hemiksem. Hier stak onder andere het 8ste linieregimenten in de morgen van 18 september de Schelde over. De lagerafdeling bevond zich te Bazel en omgeving. In de namiddag bereikte de legerafdeling in hun nieuwe kantonnementen te Waasmunster en Tielrode met de opdracht om de Durme tussen beide gemeenten te verdedigen. Dezelfde dag verlieten de Duitsers onverwachts Dendermonde. Zij staakten hun poging om de Schelde over te steken.

Op 19 september verving het 8de linie het 10de linie te Elversele en de Durme met de opdracht de Durmebrug (te Hamme) te

verdedigen en de eventuele terugtocht van de 4de Gemengde brigade uit Dendermonde te waarborgen. Maar reeds op de middag droeg het 8^e linie de opdracht over aan het 13de linie en kreeg zij de opdracht op de Durme te verdedigen tussen Polderhoek (ten zuidoosten van Waasmunster en aan kilometerpaal 7 van de weg van Waasmunster en Sint-Niklaas. Tot 25 september bleef deze situatie ongewijzigd. Het 1e Bataljon van Remi had de opdracht de Durmebrug te Waasmunster te verdedigen.

Op 26 september om 7 uur verlaat het 8^e linie Waasmunster en installeert zich aan kilometerpaal 15 van de baan van Waasmunster naar Dendermonde. De troepen zullen deelnemen aan een 3de uitval van het Belgisch leger tussen de Zenne en de Dender...

Het bataljon van Remi, versterkt door een eskadron van het 1ste lansiers en door artillerie gesteund wordt naar Gijzegem gestuurd. Er slechts vage informatie over de vijand beschikbaar.

Het begin van de voettocht tussen het Zand te Grembergen en het station te Oudegem verloopt rustig. Rond 8u30, voorbij Oudegem, wordt het bataljon bestookt door Duits artilleriesvuur. Het Duitse observatiekorps had versterking gekregen van verse troepenafdelingen en batterijen afkomstig van het ingenomen Franse Maubeuge.

De 1ste compagnie van Remi moet de vooruitgeschoven 3^e compagnie gaan helpen en marcheren verder naar het zuiden, richting Gijzegem. Zij worden echter zwaar onder vuur genomen en hierbij wordt Remi, samen met nog 7 anderen die op de stedelijk kerkhof van Dendermonde rusten, dodelijk getroffen.

Ondanks dat Remi aan de overkant van de Schelde het leven laat is er in Zele toch onduidelijkheid over zijn toestand.

In het Soldatenblad nr. 2 van februari 1916 wordt een oproep gelanceerd rond zijn overlijden. In het volgend nummer vernemen de lezers dat, volgens zijn moeder, Remi tussen Appels en Oudegem

is gesneuveld tijdens de laatste Slag van Dendermonde op 23 september 1914. Hij wordt er begraven. Later zal hij worden herbegraven en vindt hij zijn laatste rustplaats op de stedelijke begraafplaats te Dendermonde, waar een gedeelte werd ingericht als militaire begraafplaats.

Pas op 12 november 1925 wordt het overlijden van Remigius-Domincus Bracke in het overlijdensregister van de burgerlijke stand van Zele ingeschreven. De rechtbank van 1ste aanleg te Dendermonde heeft op basis van de voorgelegde stukken het vonnis uitgesproken dat hij overleden is te Oudegem op 26 september 1914 en dat er geen overlijdensakte werd opgesteld. Bij de inschrijving dient "**Gestorven voor België**" te worden vermeld.

Vergoeding

Gezien zijn vroegtijdig sneuvelen worden hem geen frontstrepen toegekend en de wettelijke voorziene vergoeding bedraagt slechts 150 frank (2 maanden à 75 frank voor frontdienst). Via de Vlaamse

Oudstrijdersbond (VOS) zal aan de nabestaanden op 28 november 1920 een som van 300 frank worden toegekend. De helft van dit bedrag gaat naar zijn ouders. De andere helft wordt verdeeld onder zijn broer Petrus-Octaaf (°Zele 1886), kleermaker te Zele, zijn zusters Maria (°Denderwindeke 1887), gehuwd met kleermaker Achiel De Clopper, Valerie (°Denderwindeke 1889), gehuwd met coiffeur Leon Van Lokeren en de ongehuwde Mathilde (°Antwerpen 1890). Zijn jongste broer, Joseph (°Zele 1895), die gendarm in Antwerpen is, krijgt het laatste 10de deel.

Decoraties

Zoals vader Gustaaf via de dagbladen heeft vernomen, wordt er van overheidswege aan elke gesneuvelde soldaat postuum de medaille van Ridder in de Orde van Leopold II met palm en het Oorlogskruis met palm toegekend. Op 29 februari 1920 drukt hij de wens om deze eretekens in naam van zijn zoon te ontvangen. Een intern onderzoek binnen het ministerie van Oorlog en de dienst "Militaire begraafplaatsen", de korpscommandant van het 8ste linie en de

bevelvoerders van 1914 kan beginnen. Het wordt een lijdensweg van over en weer geschrijf. Niemand van de legerleiding kent Remi ook zijn directe kapitein kan zich niets herinneren. Uiteindelijk worden aan Remi Bracke voornoemde eretekens, zoals aangebracht op zijn grafsteen, toegekend met het Koninklijk Besluit nr. 8335 van 17 november 1920. Op 18 maart 1921 bezorgt vader Gustaaf Bracke de juiste schrijfwijze van de naam van zijn zoon. Enkele maanden later, op 3 juni 1921 verklaart Gustaaf Bracke de eretekens met bijhorend brevet te hebben ontvangen.

Bron

Legerarchief Evere, dossiernr. 170867
Gemeentearchief Zele, Militieregister
1913, inschrijvingnr. 11
Gemeentearchief Zele,
Overlijdensregister 1925, B.R. akte 5
Bidprentje (verz. Freddy De Krijger)